

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

§. 1. De metu, & concupiscentia in ordine ad voluntarium & involuntarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

CAPUT III.

§. I. *De metu, & concupiscentia in ordine ad voluntarium, & involuntarium.*

PET. I. **A**N metus causet involuntarium simpliciter?

R. *Negative: Quod enim ex metu fit, simpliciter est voluntarium, quia omnibus considerata voluntas illud amplectitur; verum sano sensu causat involuntarium secundum quid, eò quòd causet actum, qui à parte rei involuntarius est, qualis est projectio mercium in mare.*

2. *An metus gehennæ, & pœnarum infernalium adeo queat esse intensus, ut peccandi voluntatem penitus excludat?*

R. *In Justis, in quibus non præexistit in peccatum affectus, metus hanc potest habere efficaciam. Non enim est in carendo difficultas, si non sit in habendo cupiditas.*

Si sermo sit de peccatoribus, quorum cog non nisi difficulter avellitur à mundi illecebris, hanc efficaciam metui ad ultimum gradum intenso denego. Peccati desiderium non exstinguitur, nisi contrario desiderio rectè faciendi, ubi fides per dilectionem operatur. Aug. contra advers. legis cap. 7. Illa autem voluntas peccandi non profluit ex metu secundum se bono, sed ex affectu in peccatū præexistente.

3. *Quid est concupiscentia?*

R. *Est Passio, seu motus appetitus sensitivi, quo ad prosecutionem alicujus rei inclinatur.*

Di-

Dividitur in antecedentem, & consequentem respectu *Operis*, & in antecedentem & consequentem respectu *voluntatis*.

4. Quæ est concupiscentia antecedens, quæ consequens respectu operis?

R. *Antecedens* est, quæ voluntatem inclinat ad agendum, & consequenter est causa operis subsequenter. *Consequens* est, quæ non est causa operis, sed ex illa potius nascitur.

5. Quæ est concupiscentia *antecedens*, quæ *consequens* respectu voluntatis?

R. *Antecedens* est illa, quæ ex sola apprehensione objecti delectabilis oritur in parte sensitiva, absque ulla intellectûs deliberatione, vel consensu voluntatis. *Consequens* respectu voluntatis est, quæ libero voluntatis consensu deliberatè excitatur, vel excitata continuatur.

6. Quomodo se habet *concupiscentia antecedens* respectu operis ad voluntarium?

R. Auget voluntarium, sed minuit liberum. Ratio primæ partis est, quia concupiscentia blandè, fortiterq; voluntatem allicit, & inclinat, ut majori cum conatu, & fervore in objectû feratur.

Ratio 2. partis est, quia *concupiscentia* minuit cognitionem, & prudens iudicium.

7. An concupiscentia subinde minuat voluntariû?

R. Aff. Quando voluntas agit contra inclinationem *concupiscentia*, ut dum *concupiscentia* incitat ad malum, & voluntas interim fertur in bonum; tunc enim concupiscentia facit, ut voluntas in bonum inclinetur languidiùs.

8. Quid

8. Quid dicendum de *concupiscentia consequente* respectu operis ?
9. Illa nec auget, nec minuit *voluntarium*, vel *liberum*; est enim posterior opere voluntario, & libero.
9. An habitus, sive boni, sive mali, item bonæ, vel malæ consuetudines augeant voluntarium?
10. Aff. Quia experientiâ constat, quòd illi habitus efficiant, ut voluntas majori propensione, & conatu intensiori operetur, quia majorem in operando adferunt facilitatem.
- Nec refert, quòd illi habitus diminuunt liberum, quia & ista diminutio libertatis voluntaria est, sicut & ipsi habitus.
10. Quomodo peccat ille, qui *consuetudinem* habet pejerandi, quam se habere advertit, nec conatur exuere?
11. Peccat mortaliter propter occasionem proximam peccati, cui se exponit.
11. An peccatum ex *consuetudine* sit gravius altero, quod non fit ex consuetudine?
12. Aff. Quia *consuetudo* voluntaria signum est animi in malo obfirmati, & consequenter circumstantia ista in confessione est exprimenda.
12. Quid judicandum de eo, qui efficaciter conatur pejerandi consuetudinem contractam evellere, & interim ex inadvertentia pejerat?
13. Perjurium istud erit tantum materiale, non formale, quia non est amplius voluntarium, neque *in se*, ut supponitur, neque in causa, quia consuetudo est retractata.